

Бр. док. 1S-28-O-12-27/1-2

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

**о раду и активностима Савске комисије за
период 1. април 2011 – 31. март 2012. године**

Април 2012.

САДРЖАЈ

I Увод.....	5
1. Пловидба	8
1.1. Сигурност пловидбе.....	8
1.2. Технички стандарди.....	8
1.3. Спречавање загађења вода проузрокованог пловидбом	9
1.4. Инфраструктура пловног пута.....	9
1.5. Пројекти и студије.....	10
2. Интегрално управљање водама.....	12
2.1. Управљање речним сливом.....	12
2.2. Спречавање и контрола акцидената	13
2.3. Управљање поплавама	13
2.4. Пројекти и студије.....	15
3. Међусекторска и друга питања.....	17
3.1. Управљање информацијама	17
3.2. Хидролошка и метеоролошка питања.....	17
3.3. Друга развојна питања	19
4. Сарадња и учешће јавности.....	20
4.1. Сарадња са међународним организацијама и другим релевантним институцијама.....	20
4.2. Сарадња са националним институцијама	21
4.3. Учесће јавности и укључење интересних група	22
5. Правна питања.....	24
5.1. Протоколи уз <i>Оквирни споразум</i>	24
5.2. Административно управљање и правна подршка.....	25
6. Финансијска питања.....	26
6.1. Буџет.....	26
6.2. Пројекти и студије финансирани у оквиру посебних фондова	27
6.3. Остале активности.....	27
Анекс I	– Попис чланова и заменика чланова Савске комисије
Анекс II	– Попис стручних група Савске комисије
Анекс III	– Попис састанака са интересним групама, које је организовала или учествовала у организацији Савска комисија
Анекс IV	– Преглед активности спроведених у оквиру прославе Дана Саве 2011
Анекс V	– Листа скраћеница

I Увод

Општи задаци и надлежности Међународне комисије за слив реке Саве (Савска комисија) дефинисани су *Оквирним споразумом о сливу реке Саве (Оквирни споразум)* и, детаљније, Анексом I *Оквирног споразума – Статутом Међународне комисије за слив реке Саве*. Обавеза Савске комисије да подноси годишњи извештај о свом раду и активностима Странама *Оквирног споразума* произилази из члана 10 Анекса I *Оквирног споразума*.

На тој основи је припремљен *Годишњи извештај о раду и активностима Савске комисије за 2011. годину*. Извештај покрива финансијску 2011. годину Савске комисије, односно период од 1. априла 2011. до 31. марта 2012. године. Сви програми и планови рада који се наводе у оквиру годишњег извештаја такође одговарају наведеној финансијској години.

У току извештајног периода, уложени су значајни напори ка даљем напретку у развоју даље имплементације *Оквирног споразума*, као и даљем јачању основе за будућу примену *Оквирног споразума* обезбеђивањем подршке Страна кључним активностима Савске комисије.

У овом извештајном периоду, Савска комисија је организовала Трећи састанак Страна *Оквирног споразума* (Брдо, 31. мај – 1. јун 2011. године) и одржала две седнице – 26. седницу (Загреб, 21-22. април 2011.) и 27. седницу (Загреб, 12-13. октобар 2011.).

Трећи састанак Страна (Слика 1), где су се окупили високи званичници четири државе, као и представници релевантних међународних институција и организација, показао се као изузетна прилика за преглед резултата које је Савска комисија постигла од претходног састанка (јун 2009.). Састанак је јасно показао да:

- *Оквирни споразум* представља добру основу за даљи развој и интензивирање сарадње у региону, као и даље побољшање сарадње између националних институција Страна, нарочито кроз механизаме и активности спроведених од стране Савске комисије;
- међународни партнери препознају Савску комисију као важног регионалног играча и чврсту основу за добру сарадњу, обезбеђујући синергију у сарадњи са осталим међународним организацијама и институцијама.

Главни резултати Састанка обухватају:

- усвајање *Извештаја о имплементацији Оквирног споразума и раду Савске комисије за период 1. април 2009 – 31. март 2011. године*, у којем су представљени напредак који су Савска комисија и Стране *Оквирног споразума* постигле у имплементацији *Оквирног споразума*, као и информације представљене у *Другим националним извештајима о имплементацији Оквирног споразума*,
- усвајање *Декларације*, којом се дефинишу смернице за даљу имплементацију *Оквирног споразума* и актуализују бројне конкретне активности у циљу ефикасног спровођења споразума.

- снажну подршку новој *Стратегији спровођења Оквирног споразума* и пратећег *Акционог плана за период 2011-2015. године*, претходно дефинисана и усвојена од стране Савске комисије;
- презентацију приоритетних пројеката Савске комисије представницима међународних финансијских институција, фондова и програма, као и дискусију о могућностима за спровођење пројеката у оквиру *ЕУ Стратегије за дунавски регион* и осталих одговарајућих оквира.

Слика 1. Трећи састанак Страна *Оквирног споразума* (Брдо, 31. мај – 1. јун 2011).

Поред наставка текућих активности Савске комисије, као што су:

- завршетак фазе планирања (студија и главног пројекта) за обнову и развој пловидбе на пловном путу реке Саве;
- даља разрада и/или завршетак стратешких планова за слив реке Саве (завршетак *Нацрта Плана управљања сливом реке Саве*, припрема *Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве*;
- развој/ажурирање интегралних система за слив (ГИС, РИС, као и система за надзор, прогнозу и рано упозоравање на акциденте и поплаве, као и платформе за размену метеоролошких и хидролошких информација и података;
- припрема пројеката и проналажење извора финансирања, укључујући усклађивање пројеката са *ЕУ Стратегијом за дунавски регион*;
- финансијско и административно управљање, као и израда интерних прописа Савске комисије;
- учешће јавности, укључујући организацију Дана реке Саве за 2011. Годину, објављивање *Савског весника*, службеног билтена Савске комисије и стручних публикација, континуирано ажурирање интернет странице, развој промотивних материјала Савске комисије, као и јавна расправа о *Нацрту Плана управљања сливом реке Саве*,

неколико нових активности је започето у финансијској 2011. години, имајући у виду смернице наведене у декларацијама са Другог и Трећег састанка Страна:

- разрада нових развојних активности, као што је туризам (наутички туризам, еко-туризам) и развој сектора малих и средњих предузећа у Сливу ради повећања њиховог доприноса спровођењу *Оквирног споразума*;
- разматрање могућности и анализа опција за ширење сложене платформе интересних група, ради укључења државног, невладиног, пословног и академског сектора у спровођење *Оквирног споразума*;

- помоћ у решавању билатералних питања која се односе на *Оквирни споразум*, нпр. израда протокола о сарадњи Босне и Херцеговине и Србије у области заштите моста Мехмед-паше Соколовића на реци Дрини у Вишеграду;
- прелиминарно разматрање могућности увођења правно обавезујућег карактера одлука Савске комисије у одређеним областима управљања водама.

Поред седница Савске комисије (Слика 2), у току 2011. године одржано је 17 састанака експертских група Савске комисије и осталих тела, као и 18 других састанака, као што су тематске радионице, састанци и округли столови, као и друге састанка са интересним групама.

Слика 2. Са 26. седнице Савске комисије (Загреб, 21-22. април 2011.).

Због обострано исказаног интереса Савске комисије и Црне Горе да се појача даља сарадња, настављени су контакти у вези могућности да Црна Гора ускоро постане Страна *Оквирног споразума*.

Детаљан приказ активности Савске комисије приказан је у поглављима извештаја која следе. Ради комплетног приказа информација, *Извештај* је допуњен Анексима, . Списак чланова и заменика чланова Савске комисије дат је у Анексу I, а списак активних стручних група Савске комисије – у Анексу II овог *Извештаја*. Кратак преглед учешћа јавности и активности интересних група приказан је у Анексима III и IV. Списак скраћеница налази се у Анексу V овог *Извештаја*.

1. Пловидба

У складу са *Планом рада Савске комисије за финансијску 2011. годину*, Савска комисија се у области пловидбе примарно фокусира на обнову и развој пловидбе на пловном путу реке Саве и побољшање законског оквира, нарочито у области издавања сертификата заповедницима пловила и посади.

1.1. Сигурност пловидбе

Током извештајног периода, активности Савске комисије усмерене су на даље унапређење прописа у области пловидбе на европском нивоу и даљу разраду усклађених правила у вези контроле безбедности у оквиру Одлуке бр. 30/07 о *Правилима пловидбе на сливу реке Саве*, као и осавремењивање и усклађивање правила за признавање заповедника пловила и посаде на европском нивоу, као и унапређење Одлуке бр. 32/07 која се односи на *Правила о минималним захтевима за издавање овлашћења заповедницима пловила у сливу реке Саве*.

У процесу унификације пловидбених прописа на европском нивоу, који су водили УНЕСЕ, Дунавска комисија, Централна комисија за пловидбу реком Рајном, Комисија за реку Мозел и Савска комисија, посебна пажња посвећена је изради правила заштите од загађења услед пловидбе. Анализирана су усклађена правила за инспекцију безбедности и дефинисан је основни концепт у оквиру Сталне стручне групе Савске комисије за пловидбу. У оквиру овог процеса, представљен је и разматран предлог израде интернет апликације за контролу безбедности на пловилима у сливу реке Саве.

Заједнички предлог Дунавске и Савске комисије о осавремењивању и усклађивању правила за признавање заповедника пловила и посаде на европском нивоу, прихваћен је од стране ЕУ, УНЕСЕ, Централне комисије за пловидбу реком Рајном и Комисије за реку Мозел, а оснивање заједничке радне групе по овом питању очекује се током 2012. године. Код унапређења Одлуке бр. 32/07 која се односи на *Правила о минималним захтевима за издавање овлашћења заповедницима пловила у сливу реке Саве*, посебна пажња посвећена је секторима за које је неопходно посебно познавање пловидбених услова.

Нови текст *Смерница за обележавање пловног пута*, предложен од стране Савске комисије, усвојен је у оквиру УНЕСЕ. Током 2011. године, Савска комисија је објавила *Албум мостова на реци Сави и њеним пловним притокама* (прва публикација такве врсте у сливу реке Саве), приказан на Слици 3, као и *Даљинар за реку Саву* (обновљен после 50 година), што ће бити од велике помоћи свим корисницима пловног пута, нарочито капетанима речне пловидбе. Такође, настављен је рад на изради *Приручника за пловидбу реком Савом*.

1.2. Технички стандарди

Што се тиче техничких захтева за пловила унутрашње пловидбе, припрема нацрта *Техничких прописа за пловила у сливу реке Саве*, у сарадњи са Министарством мора, саобраћаја и инфраструктуре Хрватске, започетог 2010. године, настављена је у извештајном периоду. Разматрана су нова питања везана за емисију CO₂ која ће бити укључена у *Прописе*.

Слика 3. Албум мостова на реци Сави и њеним пловним притокама.

1.3. Спречавање загађења вода проузрокованог пловидбом

Савска комисија је наставила са учешћем у раду пројекта *Управљање отпадом у унутрашњој пловидби Дунавом (WANDA)*, који је завршен крајем 2011. године. Пројекат *WANDA* је обезбедио оквир за хармонизовани систем управљања отпадом, укључујући и предлог модела финансирања. Кроз учешће у раду Саветодавног одбора на овом пројекту, Савска комисија је истакла значај наставка рада на изради нацрта нове конвенције о управљању бродским отпадом и спровођењу модела финансирања у сливу Дунава.

1.4. Инфраструктура пловног пута

Припремљен је и усвојен *План обележавања реке Саве и њених пловних притока за 2012. годину*. То је први план генерисан применом нове интернет-апликације, урађене у оквиру пројекта *Интернет апликација за израду Плана обележавања реке Саве и њених пловних притока и за редовно ажурирање Система обележавања* (Слика 4).

Што се тиче обнове и развоја пловидбе на реци Сави, Савска комисија и Стране *Оквирног споразума* су наставиле рад на изради главног пројекта и друге документације за пловни пут (за детаље погледати Поглавље 2.5) и на спровођењу Одлуке бр. 21/09 (о класама будућег пловног пута која ће се користити као основа за главни пројекат, финансирање радова, пловидбу узводно од Сиска до Словеније), као и Одлуке бр. 01/10 (којом се утврђују “акциони план” и временски оквир за развој пловног пута).

У оквиру активности на имплементацији РИС-а, пажња је усмерена на доношење *Правила за хармонизацију РИС-а у сливу реке Саве* и припрему *Регулативе о међународној размени података у вези са РИС-ом у сливу реке Саве*.

	<i>Zelena bova bez svetla</i>			
	Sava Left RS	Actual		
	2.6 rkm	In order		
Code	2.B	River	Sava	
Location	On the water	Chainage	2.6	
Light	No	Side	Left	
Inland ECDIS symbol		Inventory number		
Type of sign	Buoyage of Fairway limits in the waterway (buoys with light, buoys without light, floats and spars)			
Status sign	Actual / 0000-00-00			
Condition signs	In order / 0000-00-00			
Org. which is the owner of the sign	Direkcija za vodne puteve			
Org. which manages the sign:	Direkcija za vodne puteve			
Note				
Gauss Krueger coordinates	X=7456070 Y=4962056			
Coordinates WGS-84	N=44.8016991 E=20.4392469			
Cadastral data				
Cadastral lot				
Cadastral municipality				
List of real estate				
Sign location owner				
Data on Demining				
Mine suspected				
Document				
Demining completed				
Certificate Number				
Demining performed by				
				

Слика 4. Интернет-апликација за израду Плана обележавања реке Саве.

Током 2011. године, дуги периоди ниског водостаја изазвали су огромне проблеме у пловидби и истакли значај и неодложност даљег спровођења пројекта *Обнова и развој саобраћаја и пловидбе на реци Сави*. Такође се уочава да је, независно од израде пројекта, неопходно спровести што пре неке врло хитне мере на најкритичнијим секторима пловног пута.

1.5. Пројекти и студије

Током изештајног периода активности су се одвијале у оквиру следећих пројеката Савске комисије у области пловидбе:

1. *Обнова и развој пловидбе на реци Сави*

На основу резултата *Студије изводљивости* и поменутих Одлука бр. 21/09 и 01/10, Савска комисија и Стране *Оквирног споразума* су током 2011. године предузеле следеће активности у области обнове и развоја пловидбе на реци Сави:

- Република Хрватска, Република Словенија и Савска комисија започеле су припремне активности везане за успостављање пловидбе узводно од Сиска (припрема проширења *Даљинара* до Брежица, припрема за позиционирање речних километара на обалама узводно од Сиска).
- У оквиру хрватског ИРА пројекта посвећеног изради главног пројекта пловног пута од Брчког до Сиска, са ЕУ је усклађен *Пројектни задатак главног пројекта*. Очекује се да тендерска процедура за израду главног пројекта почне у другом кварталу 2012. године.
- Покренута је тендерска процедура за израду главног пројекта пловног пута и остале релевантне документације за деоницу од Београда до Брчког, који треба да се спроведу кроз Национални програм за Босну и Херцеговину у оквиру програма ИРА 2010.

- Србија и Босна и Херцеговина су у процесу закључивања билатералног споразума о унутрашњим пловним путевима и пловидби, што ће додатно ојачати основу за сарадњу у области обнове пловидбе на реци Сави.
 - Савска комисија је основала Одбор за праћење и координацију спровођења пројекта *Обнова и развој саобраћаја и пловидбе на пловном путу реке Саве*. Одбор, између осталог, треба да иницира имплементацију принципа *Заједничке изјаве о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштиту животне средине у сливу реке Дунав*.
2. *Интернет апликација за развој Плана обележавања реке Саве и њених пловних притока и редовно ажурирање система обележавања*
Пројекат је завршен 2011. године. Такође, припремљен је пројектни опис посла за унапређење апликације, чиме би се укључили и *Даљиномер* и *Атлас мостова*.
3. *Интернет апликација за контролу безбедности*
Припремљен је пројектни задатак за апликацију. Циљ апликације је да омогући усаглашено складиштење и коришћење података који се односе на контролу безбедности за целу реку Саву.
4. *Мастер план за развој наутичког туризма у сливу реке Саве*
Пројекат је представљен на координационом састанку Инвестиционог оквира за Западни Балкан у 2010. години, као и представницима амбасаде САД у Загребу. Активности везане за финансирање пројекта су у току.

Поред претходно наведених пројеката, остварена је сарадња, као и активно учешће Савске комисије у релевантним екстерним пројектима имплементираним на европском и дунавском нивоу – *PLATINA*, *WANDA*, *NEWADA* и *NELI*.

2. Интегрално управљање водама

Током извештајног периода, Активности Савске комисије у овој области су биле фокусиране на израду стратешких планова (*План управљања сливом реке Саве и План управљања ризиком од поплава*), као и интегралних система за слив реке Саве (ГИС, као и систем за надзор, прогнозу и рано упозоравање на акциденте и поплаве).

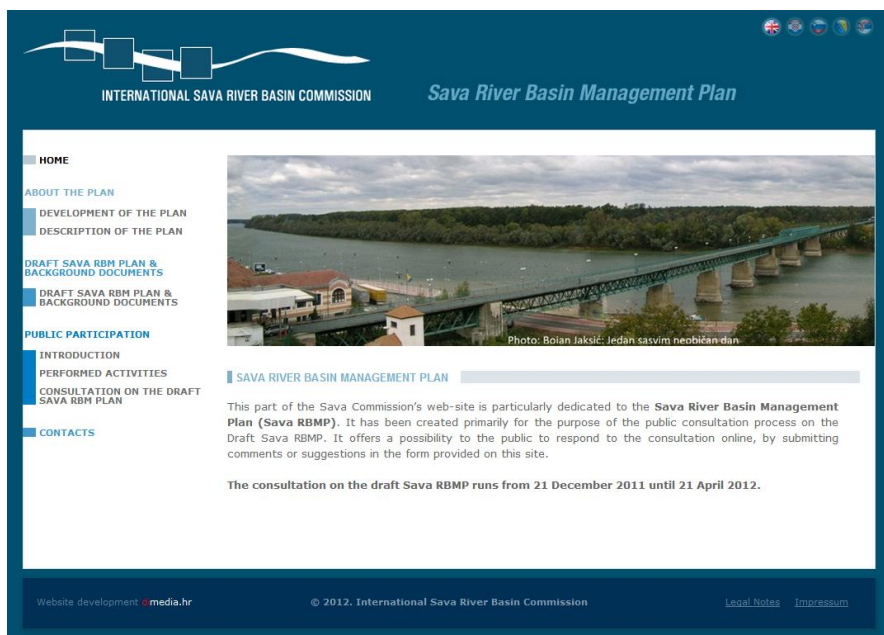
2.1. Управљање речним сливом

Израда нацрта *Плана управљања сливом реке Саве*, у складу са *Оквирном директивом о водама Европске уније (EU WFD)* и под координацијским окриљем Савске комисије, свакако представља кључну активност у овој области. Процес је подржала Европска комисија, директним финансирањем техничке помоћи за израду *Плана* и грантом Савској комисији за управљање пројектом. Активности везане за израду *Плана* званично су започете у новембру 2009. године. Техничка подршка је окончана у новембру 2011. године, док ће се имплементација гранта наставити до августа 2012. године.

Током 2011. године, на свим нивоима Савске комисије уложени су велики напори у процес припреме *Плана управљања сливом реке Саве*, укључујући и континуирани рад Сталне експертске групе за управљање речним сливом (PEG RBM), активно учешће осталих стручних група у складу са областима њихове експертизе, бројне састанке са консултантима и дискусије на сесијама Савске комисије. Ти напори коначно су уродили *Нацртом Плана управљања сливом реке Саве*, уз који је приложено 13 анекса, 24 карте и 10 попутних докумената (у којима се пружају детаљи о конкретним питањима или коришћеним методологијама), а нацрт је спреман за процес консултација с јавношћу, након чега следи завршетак плана.

У току израде *Плана управљања сливом реке Саве*, посебна пажња усмерена је на учешће јавности и укључивање интересних група. Активности везане за учешће јавности могу се сврстати у три категорије:

- пружање информација јавности преко званичне интернет стране Савске комисије и публикација (нпр. *Савски весник*), као и кроз бројне презентације, током читавог процеса припреме;
- консултативне активности, укључујући састанке сталних и *ad-hoc* експертских група Савске комисије, састанке са институцијама и организацијама у државама - чланицама, саветодавне радионице на прекограничном нивоу, као што су Радионица о Програму мера (Сарајево, 28-30. јун 2011.) и Форум интересних група (Београд, 9-10. новембар 2011.), као и јавне консултације о *Нацрту Плана управљања сливом реке Саве* на микро интернет страници (Слика 5), који је Савска комисија наменила за процес консултација и прикупљања коментара интересних група, као и шире јавности.
- активно укључивање интересних група, нарочито оних са посматрачким статусом у Савској комисији, кроз њихово активно учешће на седницама Савске комисије и састанцима експертских група.

Слика 5. Микро-сајт за јавну дискусију о *Нацрту Плана управљања сливом реке Саве*, <http://www.savacommission.org/srbmp/> (енглеска верзија).

2.2. Спречавање и контрола акцидената

Активности Савске комисије у овој области су током 2011. године углавном биле усмерене на учешће у тестирању Система раног упозоравања на опасност од акцидената (AEWS). Тестирањем је требало да се стекне увид у функционисање система у Странама *Оквирног споразума* и оперативну структуру, као и у капацитете релевантних организација и институција. Најављени тест AEWS-а, који је иницирала Комисија за заштиту слива реке Дунав, изведен је у новембру 2011. године. У тесту су учествовали: информационе групе, групе за одлучивање, као и групе експерата, од којих се састоје Главни међународни центри за алармирање (PIAC центри). Резултати су указали на неке потешкоће у пријему и слању порука релевантим PIAC центрима. Такође су показали да PIAC центри само у Словенији и Хрватској представљају део шире структуре за цивилну заштиту оперативне 24 сата дневно седам дана у недељи, док друге две Стране још увек нису направиле такву структуру на најефикаснији начин.

С обзиром на анализу резултата тестова, изведених у оквиру Сталне експертске групе за спречавање и контролу акцидената, Група је препоручила периодичну организацију обуке за особље у PIAC центрима, где такође треба да буде укључена и Црна Гора.

Експертска група је током 2011. године покренула разматрање могућности за унификацију различитих система за спречавање и контролу акцидената (нпр. AEWS, SECIS (EU), UNECE систем). У овом контексту, посматране су активности Међународне комисије за заштиту реке Дунав и UNECE-а.

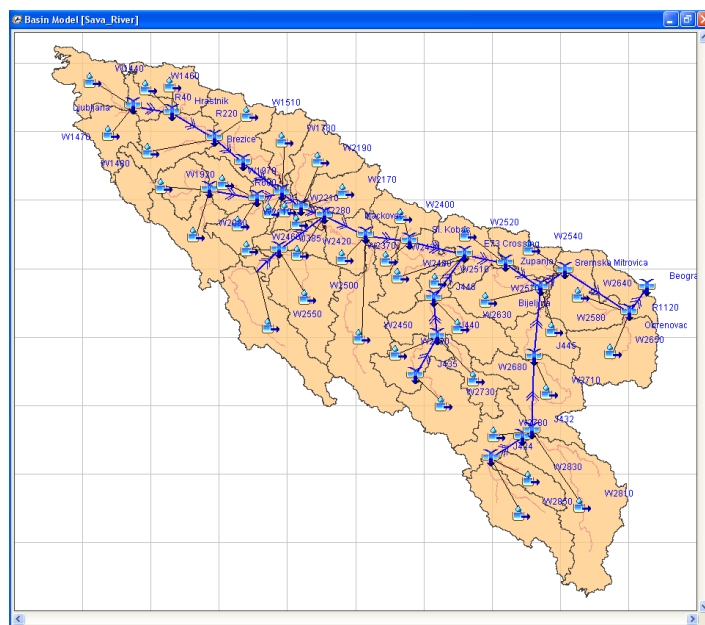
2.3. Управљање поплавама

Током 2011. године, интензивирани су припремне активности за израду *Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве (FRM Plan)* у складу са са *Директивом о поплавама ЕУ*, као што је предвиђено *Протоколом о заштити од поплава уз Оквирни споразум о сливу реке Саве*.

Бројне активности су изведене у оквиру пилот пројекта за реку Саву, финансираног у оквиру UNECE-а¹, укључујући припрему *Програма за израду Плана управљања ризиком од поплава за реку Саву*, заједно са иницијалном проценом ризика од поплава и проценом потенцијалног утицаја климатских промена на управљање поплавама у сливу.

Коначни нацрт *Програма* је урађен и планира се да буде разматран са релевантним интересним групама из слива реке Саве на консултативној радионици која треба да се одржи у мају 2012. године. У току су и активности на процени података и потребним информацијама, идентификацији извора података на националном и међународном нивоу, утврђивању где нема довољно података и дефинисању стратегије како да се добију подаци који недостају. Урађене су и основне студије о текућим и завршеним активностима у области планирања управљања ризиком од поплава у сливу реке Саве, законска регулатива, стратегије и планови који се односе на предметно планирање и питање климатских промена. Покренута је тендерска процедура за преостале активности (тј. анализа различитих постојећих сценарија климатских промена за регион, њихови очекивани утицаји на хидролошки циклус и, конкретно - за учесталост и величину екстремних поплава, као и мера за прилагођавање.

Завршена је прва фаза сарадње Савске комисије са Јединицом за инжењерију Војске САД-а (USACE) и националним институцијама Страна, а као резултат добијен је хидролошки модел (Слика б) за цео слив реке Саве и прелиминарни хидраулички модел реке Саве. Ови производи су први геореферентни модели који су икада урађени за цело подручје, и, као такви, представљају добру основу за различите потребе Страна *Оквирног споразума*.

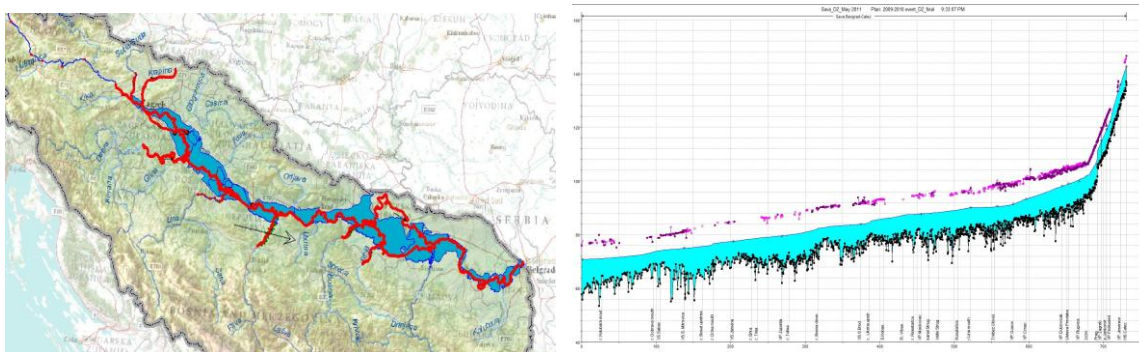

Слика б. Хидролошки модел слива реке Саве.

Поред ових заједничких активности, Савска комисија је радила на даљем унапређењу хидрауличког модела реке Саве, па је направљен значајно побољшан нестационарни

¹ Званични назив пројекта је *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве*.

модел. Слика 7 приказује целокупну геометрију модела и срачунате вредности нивоа воде током поплаве у децембру 2009. године.

Слика 7. Хидраулички модел реке Саве.

Сви урађени модели ће, заједно са пратећим подацима, у кратком року бити достављени институцијама номинованим од Страна, са тежњом да се информације уносе чим постану доступне, и да се користе за потребе картирања поплавних зона, подршку систему прогнозе поплава, као и анализе будућих пројеката заштите од поплава. Како се ови модели могу посматрати као прелиминарни, потребно је додатно ангажовање да би се њихова примена ускладила са наведеним потребама. Стране треба да се активирају око додатних хидролошких и бољих геометријских података за калибрацију и верификацију модела. Већ су начињени први кораци према обезбеђењу наставка сарадње са USACE-ом.

2.4. Пројекти и студије

Током извештајног периода, одвијале су се активности на следећим пројектима Савске комисије у области управљања водама:

1. Припрема и имплементација Плана управљања сливом реке Саве

Пројекат садржи две компоненте. Прва компонента, *Техничка помоћ у припреми и имплементацији Плана управљања сливом реке Саве*, коју је водио Генерални директорат Европске комисије за животну средину (DG ENV), а спроводио Конзорцијум из Републике Словачке, званично је окончан у новембру 2011. године. Главни резултати су *Нацрт Плана управљања сливом реке Саве* и пратећи анекси, GIS карте и пратећи документи. Током 2011. године, у оквиру пројекта су организоване две радионице, Радионица о *Програму мера* (Сарајево, јун 2011.) и Форум интересних група (Београд, новембар 2011.). Главни резултати друге компоненте, познати као *Подрика Савској комисији у припреми и имплементацији Плана управљања сливом реке Саве* и примењени у оквиру гранта Европске комисије Савској комисији, обухватају почетне кораке у успостављању језгра Сава ГИС-а, као и идентификацији и анализи кључних интересних група са аспекта припреме и имплементације *Плана управљања сливом реке Саве*.

2. У правцу практичног вођења Одрживог управљања наносом уз коришћење слива реке Саве као угледног примера

Циљ овог пројекта је да се направи практично упутство за одрживо управљање наносом, чија би се примена оценила на конкретном случају за слив реке Саве. Очекује се да пројекат допринесе изради *Плана управљања наносом за слив реке*

Саве, као што је предвиђено нацртом *Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум*. Пројекат ће се финансирати кроз UNESCO и SedNet, као и друге фондове које ове организације предложе. Очекивани период имплементације је 26 месеци, са почетком у априлу 2012. године.

3. *Воде и план прилагођавања климатским променама за слив реке Саве (WATCAP)*

Пројекат су покренуле Савска комисија и Светска банка, која га финансира и спроводи. Циљ пројекта је да се изврши процена могућих утицаја климатских промена и да се, на основу добијених резултата процене, дају смернице за различите подсекторе у области вода (нпр. пловидба, енергетика, наводњавање, водоснабдевање, заштита од поплава, подземне воде, заштита животне средине) како би се унапредило прилагођавање климатским променама у сливу реке Саве, укључујући потенцијална улагања у прилагођавање климатским променама. Резултати пројекта до сада обухватају анализу климатских и хидролошких трендова у сливу реке Саве, климатско моделирање, док је недавно започето хидролошко моделирање. Очекује се да пројекат буде завршен до краја 2012. године.

4. *Студија мапирања плавних зона за реку Саву*

Прва фаза пројекта је завршена. Предлог пројекта припремила је Амбасада САД у Загребу за другу фазу сарадње на пројекту.

5. *Повезивање планирања управљања ризиком од поплава и оцене климатских промена у сливу реке Саве*

Пројекат је прихваћен као један од три пилот пројекта у оквиру програма UNECE-а „Воде и прилагођавање климатским променама у прекограничном контексту, укључујући управљање поплавама и сушама“. Период имплементације је август 2010. – лето 2012. године. Резултати *Пројекта* су укратко описани у Поглављу 2.3 овог *Извештаја*.

6. *Интензивније укључивање интересних група у управљање сливом реке Саве*

Пројекат се имплементира у сарадњи са организацијама GWP-Med и UNESCO. Циљ пројекта је да се истражи могућност и изводљивост успостављања платформе у сливу реке Саве као средства за спровођење ефикасне координације укључења интересних група у активности Савске комисије, ради ефикаснијег спровођења *Оквирног споразума*. У оквиру овог пројекта, припремају се *Анализа интересних група* и *Студија за успостављање партнерства у сливу Саве*. Пројекат се завршава у првој половини 2012. године.

Такође, припремљени су предлози и у току су активности обезбеђивања финансирања за пројекте *Еколошки статус наноса*, *Вода и биљни свет у сливу реке Саве*, *Управљање у случајевима загађења на прекограничним водама*, *Одрживо прогнозирање поплава у реалном времену и управљање водним ресурсима*.

Током 2011. године, постојала је и сарадња са релевантним екстерним пројектима – *Заштита и одрживо коришћење система прекограничних аквифера у динарском карсту (DIKTAS)*, *Интензивирање прекограничне сарадње у сливу реке Саве у превазилажењу сиромаштва и унапређења управљања водама кроз подршку Комисији за реку Дрине* и *Успешно учешће јавности у управљању водама у сливу реке Саве*.

3. Међусекторска и друга питања

3.1. Управљање информацијама

У складу са *Стратегијом за Географски информациони систем за слив реке Саве (Сава ГИС стратегија)*, коју је Међународна комисија за слив реке Саве (Савска комисија) усвојила 2008. године и у складу са *Акционим планом за Сава ГИС* који је 2009. године развијен у оквиру пројекта *Израда имплементационих докумената за успостављање Сава ГИС-а*, успостављање Сава ГИС-а треба да се изведе у три фазе:

- 1. фаза – успостављање основних функција Сава ГИС-а (Сава Геопортал, алати, сервис и производи) до краја 2012. године;
- 2. фаза – развој и имплементација напредних алата, сервис мапирања и извештавања, период 2013 – 2015. године;
- 3. фаза – развој и имплементација динамичких алата и сервиса, од 2015. године.

Прва фаза је покренута 2009. године, у оквиру спровођења гранта Европске комисије „*Поддршка Међународној комисији за слив реке Саве у изради и имплементацији Плана управљања сливом реке Саве*“. Део неопходног хардвера за успостављање Сава Геопортала је купљен и испоручен Секретаријату. Процедура тендера за куповину неопходног софтвера и успостављање основних функција Сава Геопортала, који се спроводи у оквиру гранта Европске комисије, покренута је 2011. године. Међутим, услед сложене природе набавке и поднесене жалбе на процедуру тендера, била је неопходна консултација са DG ENV, што је довело до одлагања извођења те активности. Завршетак реализације активности планиран је у фискалној 2012. години.

3.2. Хидролошка и метеоролошка питања

Активности везане за хидрометеоролошка питања углавном су спровођене у оквиру *Ad-hoc* експертске групе за хидролошка и метеоролошка питања (*Ad-hoc* НМ ЕГ), која обезбеђује непрекидну везу Савске комисије са националним хидрометеоролошким службама (НХМС) Страна потписница *Оквирног споразума*.

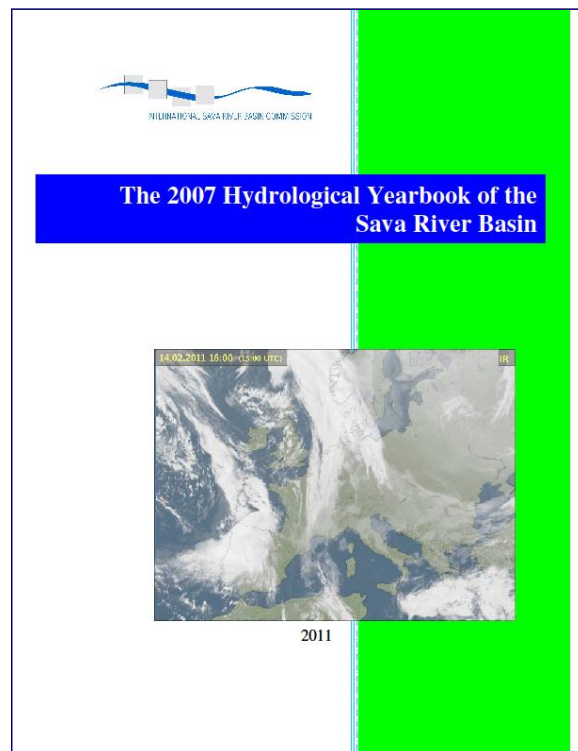
Активности у 2011. години биле су фокусиране на ојачавање платформе за размену метеоролошких и хидролошких информација и података у оквиру слива реке Саве. Систем размене података је развијен (Слика 8) и биће покренут на интернет страни Савске комисије, чим се успоставе линкови ка базама података свих НХМС. Главна сврха овог система је да корисницима омогући приступ основним информацијама о водном режиму на једном месту – т.ј. интернет страни Савске комисије.

Након објављивања издања *Хидролошког годишњака слива реке Саве* из 2006. године у 2010. години, као првог *Хидролошког годишњака* за читав слив објављен од 1986. године, припремљена су издања *Хидролошког годишњака* за 2007. и 2008. годину и објављена су на интернет страни Савске комисије (Слика 9). Почев од издања за 2007. годину, такође су укључени и подаци из Црне Горе, тако да је покривен читав слив реке Саве.

Ради израде *Хидролошке студије за слив реке Саве*, као први корак је предвиђена припрема детаљног програма за израду *Студије*. У 2011. години, сачињен је пројектни задатак за израду детаљног програма и покренута процедура набавке за тај посао.

Слика 8. Изглед интернет стране за размену хидролошких и метеоролошких података.

Слика 9. Издање Хидролошког годишњака слива реке Саве за 2007. годину.

Учињени су значајни напори да се припреми нови предлог пројекта који се односи на развој и ажурирање хидрометеоролошког информационог и прогностичког система за слив реке Саве и да се тај предлог пројекта крајем 2011. године поднесе у оквиру четвртог позива за достављање предлога пројекта у оквиру *Програма транснационалне сарадње Југоисточне Европе (SEE TCP)*. Формиран је јак тим пројектних партнера из савских земаља. Нажалост, водећи партнер на пројекту – хидрометеоролошка служба региона Emilia-Romagna (Италија) – није успео да поднесе предлог пројекта до задатог временског рока. Стога се разматрају нове могућности финансирања.

3.3. Друга развојна питања

Циљ неколико активности Савске комисије у 2011. години био је подударање интереса Страна потписница *Оквирног споразума* за развој туризма у сливу реке Саве изражен у „*Декларацији трећег састанка Страна потписница Оквирног споразума о сливу реке Саве*“. Као резултат, припремљен је и објављен, први до сада *Наутички и туристички водич за реку Саву* у сарадњи са Удружењем регионалних привредних комора из слива реке Саве. Недавно је израђен предлог пројекта *Промоција развоја еко-туризма у сливу реке Саве*, који ће се спровести у сарадњи са амбасадом САД у Загребу, а Савска комисија ће његово усвајање разматрати на наредној седници (у априлу 2012. године)

Савска комисија је покренула иницијативу да се развије пројекат поспешивања доприноса сектора малих и средњих предузећа (МСП) спровођењу *Оквирног споразума о сливу реке Саве*, имајући на уму потенцијалан допринос сектора МСП развојним активностима у сливу (на пример, пловидба, речни туризам, производња хидроенергије, узгај рибе и производња хране, третирање отпадних вода и ђубрива), али такође и потенцијал за мобилизацију широке интересне групе из владиног, пословног и академског сектора слива реке Саве путем овог пројекта. Тренутно се истражују могућности за финансирање овог пројекта.

Као наставак плодне сарадње са Удружењем регионалних привредних комора из слива реке Саве, Савска комисија пружила је помоћ и допринос изради *Предузетничког водича реке Саве*, који је Удружење недавно објавило.

4. Сарадња и учешће јавности

4.1. Сарадња са међународним организацијама и другим релевантним институцијама

Сарадња Савске комисије са великим бројем међународних организација одржавана је и током извештајног периода, са посебним акцентом на организације и институције наведене у Члану 5 *Оквирног споразума о сливу реке Саве*.

Сарадња са Међународном комисијом за заштиту реке Дунав и са Дунавском комисијом формално је заснована на меморандумима о сарадњи, потписаним са сваком од две комисије који пружају прилике за ближу сарадњу и координацију активности комисија. У пракси, сарадња је првенствено остваривана путем узајамног учествовања на сесијама и састанцима експертских група тих комисија, као и на осталим догађајима које је било која од њих организовала. На овај начин су активности Савске комисије које се односе на развој *Плана управљања сливом реке Саве*, на успостављање ГИС-а и спровођење Деловања хитног система упозорења за незгоде (AEWS) координисане са активностима Међународне комисије за заштиту реке Дунав. На сличан начин, сарадња са Дунавском комисијом обезбеђује основу за развој докумената Савске комисије који се односе на пловидбу и који су усклађени са њима одговарајућим прописима Дунавске комисије. Важан фактор сарадње са Међународном комисијом за заштиту реке Дунав и са Дунавском комисијом је процес спровођења *Заједничке изјаве о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав* који су координисале Међународна комисија за заштиту реке Дунав, Дунавска комисија и Савска комисија, заједно са Европском комисијом.

Сарадња са Европском економском комисијом при Уједињеним нацијама (UNECE) у фискалној 2011. години била је плодна. Поред учешћа Савске комисије у догађајима које је UNECE организовала и учешћа UNECE-а на Трећем састанку Страна потписница *Оквирног споразума о сливу реке Саве*, Савска комисија допринела је активностима UNECE-а у оквиру израде *Друге процене прекограничних вода у региону UNECE-а*, тиме што је обезбедила податке и припремила видео материјал на ту тему на 7. министарској конференцији „Животна средина за Европу“. Уз то, унутар UNECE оквира спроводи се пројекат *Стварање везе између планирања управљања ризиком од поплава и оцене климатских промена у сливу реке Саве* (види Поглавље 2 овог *Извештаја*).

Сарадња Савске комисије са Европском комисијом даље је ојачана путем интензивне комуникације током израде *Плана управљања сливом реке Саве* који је финансијски подржала Европска комисија (видети Поглавље 2 овог *Извештаја*) и укључености Савске комисије у активности везане за спровођење ЕУ *Стратегије за дунавски регион*, како би се осигурало спровођење пројеката који су у вези са *Оквирним споразумом слива реке Саве* у оквиру *Дунавске стратегије ЕУ*.

Сарадња са UNESCO-м била је заснована на спровођењу пројекта *Интензивирање укључености интересних група у управљање сливом реке Саве*, који су подржале UNESCO и GWP-Med, као и на спровођењу културно-музичког пројекта *The Sava Water Suite*, који је покренут заједничком организацијом концерта *The Sava Water Suite* поводом 3. састанка Страна потписница *Оквирног споразума о сливу реке Саве* и који је настављен објављивањем истоименог компакт диска и разматрањем прилика за даљу

промоцију овог пројекта у 2012. години. Уз то, предлог пројекта *У правцу практичних смерница за одрживо управљање наносом уз коришћење слива реке Саве као угледног примера* развијен је заједнички са неколико група UNESCO-а и SedNet и планирано је да пројекат буде покренут у првој половини 2012. године.

Сарадња са институцијама САД обухватала је заједнички рад на припремним активностима за могуће праћење развоја прелиминарних хидролошких и хидрауличних модела (слива) реке Саве и дискусију о могућностима подршке другим пројектима Савске комисије од стране владе САД.

Сарадња се одржава и са другим комисијама за пловидбу (Комисија за реку Мозел и, нарочито Централна комисија за пловидбу Рајном) и осталим комисијама за заштиту река и језера (на пример, комисије за заштиту река Рајне, Елбе и Одре). Такође је постојала континуирана сарадња са регионалним организацијама (OSCE, RCC, REC, SEETO, GWP-Med), међународним финансијским институцијама (Светска банка, EBRD, EIB), специјализованим организацијама, удружењима и групама (WMO, GIS Forum, PIANC) и пословним сектором (Coca-Cola).

На крају, настављен је контакт са Делегацијом Европске комисије у Хрватској и са Дипломатским кором у Републици Хрватској.

4.2. Сарадња са националним институцијама

У извештајном периоду, одвијала се континуирана сарадња Савске комисије са националним институцијама надлежним за спровођење *Оквирног споразума о сливу реке Саве*.

Поред сарадње која се тичала генералног спровођења *Оквирног споразума о сливу реке Саве* и која је такође обухватала учешће представника Страна потписница *Оквирног споразума* у раду експертских група Савске комисије, посебна пажња је посвећена следећем:

- Развоју *Плана управљања сливом реке Саве* (министарства Страна потписница *Оквирног споразума* одговорна за управљање водама и за животну средину);
- Деловању Главних међународних центара за алармирање (PIAC) у Босни и Херцеговини и у Србији (министарства Страна потписница одговорна за управљање водама и заштиту животне средине);
- Обнови и развоју пловидбе реком Савом (министарства Страна потписница одговорна за саобраћај на унутрашњим водним путевима);
- Изradi пројеката релевантних за слив реке Саве (сва укључена министарства);
- Припремним активностима у организацији Дана Саве у 2011. години и осталим ПР активностима у оквиру спровођења *Оквирног споразума о сливу реке Саве* (министарства, именовани представници Страна потписница).

Настављена је сарадња са националним јединицама на контакту ради развоја ЕУ *Стратегије за дунавски регион*, како би се координисале акције националних представника и Савске комисије у оквиру процеса спровођења *Дунавске стратегије* ЕУ.

Поред националних институција одговорних за спровођење *Оквирног споразума о сливу реке Саве*, одржавана је сарадња са другим организацијама, као што су националне хидрометеоролошке службе Страна потписница, агенције одговорне за развој и

очување унутрашњих водних путева, лучке капетаније, регионалне привредне коморе, факултети и институције у области природних и техничких наука, свим врста технологија, очувања природе, и др. Такође је очувана традиција годишњих састанака са капетанима лучких капетанија слива реке Саве организовањем 6. састанка. Успешна сарадња Савске комисије са регионалним привредним/трговинским коморама Страна потписница *Оквирног споразума* довела је до објављивања *Наутичког и туристичког водича за реку Саву* и *Предузетничког водича савске регије*.

4.3. Учешће јавности и укључење интересних група

Активности везане за јавно учешће и укљученост интересних група у оквиру спровођења *Оквирног споразума о сливу реке Саве* континуирано су расле.

Информације о *Оквирном споразуму о сливу реке Саве* преношене су интересним групама и широј јавности путем:

- Званичне интернет стране Савске комисије (у извештајном периоду, било је приближно 14 000 посета), који је унапређен додатним делом који је развијен за процес јавних консултација о *Нацрту Плана управљања сливом реке Саве*;
- Званичног билтена Савске комисије, под називом *Савски весник* (Слика 10), који се објављује два пута годишње као двојезично издање (на енглеском језику и на једном од званичних језика Савске комисије);
- Публикација и извештаја, укључујући *Стратегију спровођења Оквирног споразума о сливу реке Саве* и *Акциони план за период 2011-2015. године*, *Оквирни споразум о сливу реке Саве*, као и протокола који су до сада ратификовани или потписани, *Даљинар за реку Саву*, *Албум мостова за реку Саву* и *Резиме годишњег извештаја Савске комисије за фискалну 2010. годину*, већина њих објављена је и на званичним језицима и на енглеском језику;
- Бројних консултативних радионица, јавних презентација и других састанака са интересним групама које је Савска комисија организовала или ко-организовала, како је наведено у Анексу III;
- Обележавањем Дана Саве 2011 (детаљан преглед активности дат је у Анексу IV).

Остала средства ширења информација обухватала су саопштења за медије и брифинге (на пример, промоција *Наутичког и туристичког водича реке Саве* код Страна потписница, 3. састанак Страна потписница *Оквирног споразума*, Дан Саве 2011), као и доприносе активностима других пројеката или партнера (на пример, филм о сливу реке Саве који је снимљен у оквиру пројекта *Успешно јавно учешће у управљању водама слива реке Саве*; књига *Актуелна питања управљања водама*, *Дунавске вести* бр. 24; *Годишњи извештај инвестиционог оквира Западног Балкана* за 2011, *Билтен* бр. 5/11 Европског центра за обнову река).

Слика 10. Савски весник бр. 7 (мај 2011.) и бр. 8 (новембар 2011.).

Остале активности у 2011. години обухватиле су:

- перманентно подстицање владиних и/или невладиних организација, као и других институција, да постану посматрачи при Савској комисији;
- наставак процеса спровођења *Заједничке изјаве о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав*, који су заједнички водили Међународна комисија за слив реке Саве, Међународна комисија за заштиту реке Дунав и Дунавска комисија;
- израда *Анализе интересних група* и *Студије изводљивости за успостављање Партнерства за воде реке Саве*, са циљем да се размотре могућности и детаљно обраде опције за ширење платформе вишеструких интересних група у сливу реке Саве, како би се укључили владин, невладин, пословни и академски сектор.

5. Правна питања

5.1. Протоколи уз *Оквирни споразум*

Током извештајног периода, посебна пажња посвећена је протоколима уз *Оквирни споразум*.

Циљ *Протокола о спречавању загађења вода проузрокованог пловидбом уз Оквирни споразум* је спречавање, контрола и смањење загађења које проузрокују пловила, успостављање техничких услова за опремање лучких објеката и других прихватних станица, развој најбољих доступних техника, информисање, разрада мера одговора у случају загађења и праћење квалитета вода. *Протокол* је потписан 2009. године. До сада су га ратификовале Босна и Херцеговина (2009) и Хрватска (2010), док је у току процес ратификације у Србији и Словенији.

Протокол о заштити од поплава уз Оквирни споразум представља основни документ којим се дефинише сарадња Страна *Оквирног споразума* у области управљања поплавама. Овим *Протоколом* се четири Стране *Оквирног споразума* обавезују на израду *Плана управљања ризиком од поплава*, који ће дефинисати циљеве управљања ризиком од поплава од заједничког интереса на нивоу слива, мере којим ће се остварити поменути циљеви, механизме сарадње на нивоу слива и начин сарадње Страна *Оквирног споразума* у ванредним ситуацијама одбране од поплава. *Протокол* је потписан 2010. године и до сада га је ратификовала Босна и Херцеговина.

Главни циљ *Протокола о ванредним ситуацијама уз Оквирни споразум* је спречавање и ограничавање опасности, као и смањивање или уклањање штетних последица акцидентата и природних непогода на воде, водне ресурсе и водне екосистеме. Спровођење *Протокола* је уско повезано са успостављањем сигурносног система, а очекује се да ће се њиме осигурати спречавање, приправност, спремност на реакцију и пружање међусобне помоћи у случају ванредних ситуација. Савска комисија је усвојила нацрт *Протокола о ванредним ситуацијама* у марту 2009. године и проследила га Странама *Оквирног споразума* на коначно разматрање. Завршно усаглашавање текста се очекује у зависности од спремности Страна.

Главни циљ *Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум* је да омогући успостављање одрживог управљања наносом, тиме што ће се решавати квалитативна питања, као што су: загађење наноса (укључујући процену ризика), контрола извора и уклањање загађеног наноса, а такође и квантитативна питања, као што су: багеровање, ерозија и контрола бујица, засипање акумулација, као и морфолошке промене. Њиме се успоставља низ принципа одрживог управљања наносом и предлажу одређене мере за управљање наносом. Истим се предвиђа израда *Плана управљања наносом* за слив и даје преглед садржаја *Плана*.

Савска комисија је усвојила нацрт *Протокола о управљању наносом* у марту 2010. године и проследила га Странама *Оквирног споразума* на коначно разматрање. Први састанак у циљу усаглашавања Нацрта *Протокола* одржан је 25. октобра 2010. године. Закључено је да текст *Нацрта Протокола* треба даље унапређивати и усагласити у складу са датим коментарима. Састанак ради коначног усаглашавања треба ускоро да се одржи, када се употпуне тражене националне процедуре за окончање преговора.

Интердисциплинарна стручна група Савске комисије израдила је *Нацрт Протокола о прекограничним утицајима*, са циљем да се утврде процедуре за издавање докумената за инсталације и активности које могу имати прекогранични утицај на водни режим у смислу Члана 8 *Оквирног споразума*. Међутим, узевши у обзир да су све државе из слива Саве у међувремену ратификовале *Еспо конвенцију*, а садржај *Протокола* већином се заснива на тој Конвенцији, доводи се у питање реални допринос таквог протокола. Следећи експертске консултације и закључке округлог стола организованог посебно за ову намену, закључено је да, полазећи од чињенице да су се околности промениле тако да су све државе слива Саве постале потписнице *Еспо конвенције*, *Протокол* у својој садашњој форми није више преко потребан као додатна вредност већ постојећим механизмима. Имплементацијом прекограничне сарадње држава слива Саве засноване на *Еспо конвенцији*, Члан 8 *Оквирног споразума* покривен је делом који се односи на процену утицаја на животну средину у прекограничном контексту.

5.2. Административно управљање и правна подршка

У оквиру овог сегмента, пружена је стална правна подршка пословању Савске комисије, њених радних група и Секретаријата, укључујући организовање седница Савске комисије, 3. састанка Страна Оквирног споразума и припрему разних типова писаних докумената.

Током извештајног периода, Савска комисија је усвојила *Смернице за стипендисте Савске комисије* као правни оквир за развој програма обављања праксе, у оквиру којег се студенти основних и дипломских студија различитих академских опредељења могу прикључити Савској комисији, где се, с једне стране, њихово образовно искуство може обогатити кроз практичан рад, а са друге стране, Секретаријату Савске комисије се обезбеђује помоћ од стране квалификованих студената, специјализованих у различитим професионалним областима.

Да би се повећало активно учешће осталих владиних и/или невладиних организација у раду Савске комисије, а тиме и свих релевантних фактора који могу допринети практичној имплементацији *Оквирног споразума*, ове организације се стално подстичу да постану посматрачи у оквиру Савске комисије.

Такође треба истаћи да је Савска комисија поново иницирала и интензивирала разговоре са Црном Гором поводом придруживања *Оквирном споразуму* и/или прелазне могућности на путу до пуног чланства ове државе у Савској комисији.

6. Финансијска питања

6.1. Буџет

На 26. редовној седници Савске комисије (Загреб, 22. априла 2011. године), донета је одлука о усвајању *Буџета Савске комисије за финансијску 2011. годину* (1. април 2011 – 31. март 2012.), у износу од 546,700.00 EUR. Усвојени *Буџет* састоји се од редовне годишње контрибуције у износу 487,960.00 EUR (односно 121,990,00 EUR за сваку земљу појединачно), трансфера из Резервног фонда у износу 18,690.00 EUR, и дела гранта Европске комисије за имплементацију пројекта *Плана управљања сливом реке Саве*, као и гранта *UNECE-а* за имплементацију пројекта *Успостављање везе између планирања Управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве*, у износу од 40,050.00 EUR.

Прилив годишњих контрибуција Страна *Оквирног споразума* и других прихода у *Општи фонд*, као и приказ трошкова за финансијску 2011. годину, дати су у Табели 1, односно Табели 2.

Табела 1. Пристигле редовне годишње контрибуције и остали приходи за финансијску 2011. годину (у EUR).

<i>Страна Оквирног споразума</i>	<i>Контрибуције пристигле за финансијску 2011. годину</i>
Босна и Херцеговина	121,990.00 ¹
Хрватска	121,990.00 ²
Србија	121,990.00 ³
Словенија	121,990.00 ⁴
Укупан износ пристиглих контрибуција	487,960.00
Трансфер из Резервног фонда	19,962.89 ⁵
Остало	40,183.11 ⁶
Укупан приход општег фонда	548,106.00
<i>Напомена: ¹ Контрибуција уплаћена 7. децембра 2011. ² Контрибуција уплаћена у два једнака дела, 7. јула и 8. новембра 2011. ³ Контрибуција уплаћена 28. јуна 2011. ⁴ Контрибуција уплаћена 24. јуна 2011. ⁵ Износ пребачен за покривање непредвиђених трошкова. ⁶ Део фондова грантова UNECE и Европске комисије за имплементацију пројекта.</i>	

Табела 2. Трошкови основне намене за финансијску 2011. годину (у EUR).

<i>Буџетско поглавље</i>	<i>Расходи¹</i>
Плате и додаци запослених	406.253,80
Текући трошкови	43.981,06
Путни трошкови	28.856,67
Оперативни трошкови	28.711,50
Опрема	3.565,37
Укупни расходи	511.368,40 ²
<i>Напомена: ¹ Процењени износ расхода на дан 31. марта 2012. ² У складу са Финансијским правилима Савске комисије, остатак из Општег фонда биће пребачен у Резервни фонд.</i>	

Буџетске ставке Општег фонда су упоредиве са изворно утврђеним износима и чине 94% извршења планираног износа.

6.2. Пројекти и студије финансирани у оквиру посебних фондова

У току финансијске 2011. године, укупан износ примљен у Посебни и Поверенички фонд износио је 57,310.24 EUR, а састоји се од:

- износа од 26,144.78 EUR, који је уплатила (као други део) Европска комисија за спровођење пројекта *Подришка Савској комисији у припреми и имплементацији Сава RBM плана* и камата.
- износа од 31,133.79 EUR (односно 40.000,00 USD), који представља други део уплате из UNECE гранта за *Успостављање везе између планирања Управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве* и камата.
- износа од 31.67,00 EUR, камата на средства БиХ фонда.

Укупни расходи Посебног и Повереничког фонда током финансијске 2011. године износили су 69,902.48 EUR, од чега се већински део односи на *Успостављање везе између планирања Управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве*, као и спровођење пројекта *Подришка Савској комисији у припреми и имплементацији Плана управљања сливом реке Саве*.

6.3. Остале активности

Током финансијске 2011. године, наставило се са развојем интерног и екстерног финансијског управљања. Извршена је ревизија финансијског управљања Савске комисије за финансијску 2010. годину, па је Савска комисија примила на знање *Извештај о ревизији* на 27. седници. Такође, припремљене су и предложене измене и допуне *Финансијских правила* и дате Савској комисији на усвајање.

ДОДАЦИ

АНЕКС I. Попис чланова и заменика чланова Савске комисије.

Бр.	Име и презиме	Функција	Институција
Босна и Херцеговина			
1.	Кемал Каркин	Члан Савске комисије	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине
2.	Саво Глувић	Заменик члана Савске комисије	ВП "САВА" Градишка, Босна и Херцеговина
Република Хрватска			
3.	Никола Мендрила	Члан Савске комисије од 29. фебруара 2012. године	Министарство поморства, транспорта и инфраструктуре Републике Хрватске
4.	Марио Бабић	Члан Савске комисије до 29. фебруара 2012. године	Министарство поморства, транспорта и инфраструктуре Републике Хрватске
5.	Ружица Дрмић	Заменик члана Савске комисије	Министарство пољопривреде Републике Хрватске
Република Србија			
6.	Александар Продановић	Председавајући, члан Савске комисије	Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде Републике Србије, Републичка дирекција за воде
7.	Миладин Аврамов	Заменик члана Савске комисије	Министарство животне средине, рударства и просторног уређења Републике Србије
Република Словенија			
8.	Митја Брицел	Потпредседавајући, члан Савске комисије	Институт за воде Републике Словеније
9.	Александар Чичеров	Заменик члана Савске комисије	Министарство спољних послова Републике Словеније

АНЕКС II. Попис стручних група Савске комисије

Следеће стручне групе су биле активне током извештајног периода:

- Стална стручна група за управљање речним сливом;
- Стална стручна група за спречавање и контролу акцидената;
- Стална стручна група за заштиту од поплава;
- Стална стручна група за пловидбу;
- *Ad-hoc* стручна група за РИС;
- *Ad-hoc* стручна група за ГИС;
- *Ad-hoc* стручна група за хидролошка и метеоролошка питања;
- *Ad-hoc* стручна група за правна питања;
- *Ad-hoc* стручна група за финансијска питања.

У складу са *Оквирним споразумом о сливу реке Саве*, стручне групе представљају службену основу за пружање помоћи, смерница и координацију свих активности Савске комисије које се односе на спровођење *Оквирног споразума*. То такође, подразумева да сви релевантни папири, документи и предлози припремљени од стране Секретаријата треба да се проследе на разматрање стручним групама пре достављања истих на одобрење Савској комисији.

АНЕКС III. Приказ састанака са интересним групама, организованих од стране Савске комисије, или у сурганизацији

У извештајном периоду, Савска комисија је организовала или учествовала у организацији већег броја радионица, јавних расправа и осталих састанака са интересним групама, укључујући:

- Округли сто о могућностима финансирања пројеката Савске комисије (Сарајево, 17. мај 2011. године);
- Састанак о заштити моста Мехмед Паше Соколовића на реци Дрини у Вишеграду (Босна и Херцеговина) (Сарајево, 18. мај; Вишеград, 7. октобар 2011; Бајина Башта, 17. јануар 2012.);
- 1. Консултативна радионица о припреми *Програма за израду управљања ризиком од поплава за слив реке Саве* (Загреб, 23. мај 2011.);
- 1. Консултативни састанак о укључењу интересних група у имплементацији *Оквирног споразума* (Сарајево, 28-29. јун 2011.);
- Консултативна радионица о *Програму мера за 1. План управљања речним сливом Саве* (Сарајево, 29-30. јун 2011.);
- Завршна радионица о Интернет апликацији за израду Плана обележавања за реку Саву (Загреб, 5. јул 2011.);
- 1. Састанак Комитета за осматрање и координацију пројекта *Обнова и развој саобраћаја и пловидбе на пловном путу реке Саве* (Загреб, 7. септембар, 10. Октобар и 15. новембар 2011.);
- Састанак поводом припреме пројекта *План заштите и спасавања у случају загађења воде за слив Саве* (Загреб, 15. септембар 2011.);
- 6. Састанак са капетанима лучких капетанија у сливу реке Саве (Славонски Брод, 27-28. септембар 2011.);
- Састанак ради припреме пројекта *Одрживо прогнозирање поплава у реалном времену и управљање водним ресурсима* (Загреб, 5. октобар 2011.);
- Савски форум интересних група – Радионица о *Плану управљања сливом реке Саве* и дефинисање видова укључивања интересних група (Београд, 9-10. новембар 2011.);
- Обука о праксама преношења знања између научних и политичких групација у области управљања водама и климатским променама (Загреб, 30. новембар – 2. децембар 2011.);
- 1. Састанак са ПР контактима Страна о прослави Дана Саве 2012. године (Загреб, 17. фебруар 2012.);
- Састанак о даљој припреми и финансирању пројекта *Подстицање доприноса малих и средњих предузећа одрживом развоју у сливу реке Саве (SAVA-SME)* (Загреб, 24. фебруар 2012.);
- Округли сто о Нацрту *Протокола о прекограничним утицајима на Оквирни споразум* (Загреб, 6. март 2012.).

АНЕКС IV. Преглед активности изведених у оквиру прославе Дана реке Саве 2011

Централни догађај у оквиру прославе Дана Саве био је 3. Састанак Страна *Оквирног споразума*, одржан 31. маја и 1. јуна 2011. године на Брду (Словенија). На састанку су усвојени или подржани документи од изузетног значаја за даљу имплементацију *Оквирног споразума* (видети Увод *Извештаја*). Током вечерњег пријема, организованог 31. маја, са циљем да се најави Састанак и обележи Дан Саве, за учеснике састанка је одржан концерт са музиком из региона Саве, под називом: „The Sava Water Suite“. Концерт су извели музичари из Аустрије, Италије, Словеније и Хрватске, налазећи инспирацију у популарној музици региона Саве. Концерт је организован у сарадњи са UNESCO Venice Office, као први у серији догађаја планираних у оквиру пројекта UNESCOa *Water Suite* (други концерт је изведен у месту Fontanafredda, у Италији, 27. августа 2011. године). Састанак Страна пратила је и изложба најбољих фотографија из слива реке Саве, *Река Сава – Природа, људи и култура*.

Поред Састанка Страна, у сарадњи са компанијама Соса-Кола и министарствима одговорним за имплементацију *Оквирног споразума*, организовано је неколико различитих активности, финансираних кроз пројекте друштвене одговорности.

- У Босни и Херцеговини, UNDP БиХ и Соса-Кола БиХ имплементирали су пројекат *Чисти Врбас*, са главним циљем да се укаже на неопходност потребе за заштитом воде, и подрже текуће активности које се односе на заштиту вода у сливу реке Врбас. Централни догађај у оквиру пројекта, одржан 3. јула 2011. године, обухватао је:
 - Јавну промоцију радова на изградњи фабрике за биолошку прераду отпадних вода из основне школе у насељу Крупа код Бања Луке, и
 - Сплаварење Крупа – Бања Лука, као део Друге еколошке регате на реци Врбас, одржано од места Горњи Вакуф/Ускопље (30. јуна) до места Штрбац (5. јула), тако обухватајући читаву дужину реке.

Савска комисија је учествовала на овом догађају, на позив организатора.

Такође, 2011. године је покренут пројекат *Успешно учешће јавности у сливу реке Саве* (пројекат ИРА СВС у БиХ и Хрватској). Имплементација пројекта започета је семинаром у Бихаћу, БиХ (16-21. мај), где је Савска комисија имала уводну презентацију.

- У Хрватској, настављена је имплементација пројекта социјалне одговорности, *Наша лепа Сава*, финансиран од стране Соса-Кола НВС Хрватска. У односу на 2009. годину, када су четири партнерске организације/институције сарађивале на пројекту (Министарство регионалног развоја, шумарства и водопривреде, Министарство мора, саобраћаја и инфраструктуре, Соса-Кола НВС Хрватска и Савска комисија), у 2011. години се укључило у реализацију пројекта чак 36 партнера. Према подацима Соса-Коле, око 15000 становника се окупило на четири Савска сајма (Загреб, Сисак, Жупања и Славонски Брод), организована у периоду 3. јун – 2. јули 2011. године, на сличан начин као претходних година.

Интернет страна пројекта (www.lijepanasasava.hr) такође је покренута током 2011. године. Имајући у виду да је почетна пројектна идеја формулисана у контактима Соса-Коле и Савске комисије, први интервјуи који су објављени на интернет страни били су управо са представницима Савске комисије.

По добијању *Европске награде за изузетност* за најбољу промотивну кампању у Југоисточној Европи у 2009. години, пројекат је добио још две награде током 2011. године:

- Националну награду СВTour (Хрватски пословни туризам), за посебан допринос повезивању култура у оквиру развоја туризма;
- Посебну награду за најбољу капању у области друштвене одговорности, усмерену на окружење у којој ради компанија, добијену од *PR News' Platinum PR Awards*.

Такође, први до сада објављен *Научички и туристички водич за реку Саву* промовисан је на Дан Саве, 1. јуна, у Сиску, на догађају организованом од стране Привредне коморе Хрватске – регионалних комора Сисак и Загреб.

Представници Савске комисије су присуствовали и активно учествовали у свим поменутих приликама.

- У Србији, Дирекција за воде при Министарству пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде организовала је бројне активности. Следећи догађаји су организовани у три града дуж реке Саве, уједно обележавајући почетак прославе Дана Дунава 2011. у Србији:
 - Акција „Активни за реке“, изведена у Шапцу 1. јуна, обухватала је еколошки перформанс и поделу промотивног материјала грађанима (у партнерству са Унијом еколога UNESCO Подриње – Шабац и Ђацима и наставницима основне школе), као и добродошлицу групи фотографа из Школе примењене уметности, који су претходно направили серију фотографија реке Саве и њених равница, накнадно изложених поводом Дана Дунава.
 - На манифестацији организованој у Београду, 1. јуна, представљена су три пројекта из *Локалног еколошког акционог плана – Дечији еко-фестивал на Савском венцу, Зелени дани на Савском венцу – Еко-карневал и Јавна трибина о заштити животне средине* (у партнерству са компанијом Соса Сола и Општином Савски Венац).
 - У Сремској Митровици су организована бројна такмичења – у кајаку (28. мај), пецању (29. мај), радионица грнчарства (30. мај), етно-сајам (31. мај), изложба слика и фотографија мостова на реци Сави (1. јун) и тродневна уметничка колонија (30. мај – 1. јун) (у сарадњи са Омладинским клубом и Општином Сремска Митровица).
- У Словенији је, такође, настављен пројекат заштите реке *Mojareka.si*, покренут 2009. године. Овај пројекат друштвене одговорности, финансиран од стране Соса-Сола НВС Словенија, током 2011. године је обухватао три такмичења, реализована под покровитељством Министарства животне средине и просторног уређења, са циљем да укаже на значај заштите вода и допринесе подизању свести о важности заштите квалитета вода. Такмичења су укључивала креативни и истраживачки рад Словеначке омладине (предшколски ниво, основци и средњошколци) у трајању од неколико месеци, на следећим темама:
 - *Mojareka.si: Фото-флајер моје реке* (у сарадњи са Соса Сола Словеније);
 - *Дунавски уметник: Од извора до моје чаше* (у сарадњи са ICPDR) и
 - *Истраживач за воде: Како је пијаћа вода заштићена?* (у сарадњи са НВО „Институт за одрживи развој и животну средину“).

Централна прослава организована је 31. маја 2011. године, на Брду, где су победници добили награде од стране високих представника министарстава за школство и спорт Словеније, и за животну средину и просторно планирање, као и представника Комисије за заштиту слива реке Дунав, Савске комисије и компаније Coca-Cola Slovenia.

АНЕКС V. Листа скраћеница

AEWS	Accident Emergency Warning Sistem / Систем раног упозоравања на опасност од акцидената
B&H	Bosnia and Herzegovina / Босна и Херцеговина
DG ENV	Directorate General of the EC for Environment / Генерални директорат Европске комисије за животну средину
DIKTAS	<i>Protection and sustainable use of the Dinaric karst transboundary aquifer system</i> / Заштита и одрживо коришћење система прекограничних аквифера у Динарском карсту
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development / Европска банка за обнову и развој
EC	European Commission / Европска комисија
EIB	European Investment Bank / Европска инвестициона банка
<i>Espoo Convention</i>	UNECE Convention on environmental impact assessment in a transboundary context / Конвенција UNECE о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту (Еспо конвенција)
EU	European Union / Европска унија
FASRB	<i>Framework Agreement on the Sava River Basin</i> / Оквирни споразум о сливу реке Саве
FRM	Flood Risk Management / Управљање ризиком од поплава
FY	Financial Year of the ISRBC / Финансијска година Савске комисије
GIS	Geographic Information System / Географски информациони систем
GWP-Med	Mediterranean Regional Partnership of the Global Water Partnership / Медитеранско регионално партнерство Глобалног партнерства за воде
ICPDR	International Commission for the Protection of the Danube River / Међународна комисија за заштиту реке Дунав
IPA	EU Instrument for Pre-Accession Assistance / ЕУ инструмент предприступне помоћи
ISRBC	International Sava River Basin Commission / Међународна комисија за слив реке Саве
NAIADES	<i>Navigation and Inland Waterway Action and Development in Europe</i> / Акциони програм Европске комисије за промоцију унутрашњег водног саобраћаја у Европи

<i>NELI</i>	<i>Cooperation-network for logistics and nautical education focusing on inland waterway transport in the Danube corridor supported by innovative solutions / Сарадничка мрежа за логистику и пловидбену едукацију са фокусом на превоз унутрашњим пловним путевима дунавским коридором подржана иновативним решењима</i>
<i>NEWADA</i>	<i>Network of Danube Waterway Administrations / Мрежа управних тела за пловни пут Дунава</i>
NGO	Non-Governmental Organization / Невладина организација
NHMS	National Hydro-Meteorological Service / Национални хидрометеоролошки завод
OSCE	Organization for Security and Cooperation in Europe / Организација за европску безбедност и сарадњу
PIAC	Principal International Alert Center / Главни међународни центар за алармирање
PIANC	Permanent Congress of the International Navigation Association / Стални конгрес међународне асоцијације за пловидбу
<i>PLATINA</i>	<i>Platform for the implementation of NAIADES / Платформа за имплементацију NAIADES-а</i>
RBM	River Basin Management / Управљање речним сливом
RCC	Regional Cooperation Council / Савет за регионалну сарадњу
REC	Regional Environmental Center / Регионални центар за заштиту животне средине
RIS	River Information Service / Речни информациони сервис
SedNet	European Sediment Network / Европска мрежа за управљањем наносом
SEE TCP	South East Europe Transnational Cooperation Programme / Међудржавни програм сарадње за југоисточну Европу
SEETO	South East Europe Transport Observatory / Опсерваторија за саобраћај за југоисточну Европу
SME	Small and medium enterprises / Мала и средња предузећа
ToR	Terms of Reference / Пројектни задатак
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe / Економска комисија за Европу Уједињених нација
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization / Организација за образовање, науку и културу Уједињених нација
USACE	United States Army Corps of Engineers / Јединица за инжењерију Војске САД
<i>WANDA</i>	<i>Waste Management for Inland Navigation on the Danube /</i>

	Управљање отпадом у унутрашњој пловидби на реци Дунав
WATCAP	<i>Water and Climate Adaptation Plan for the Sava River Basin /</i> Воде и план прилагођавања климатским променама за слив реке Саве
WFD	EU <i>Water Framework Directive</i> (Directive 2000/60/EC) /Оквирна директива ЕУ за воде (Директива 2000/60/ EC)
WMO	World Meteorological Organization / Светска метеоролошка организација